

Tradicija tapusi netradicinio sūrio šventė Adomynėje

Ko labiausiai reikia šiandien kaime gyvenančiam žmogui? Gal jam užtenka darbo ir vakarų prie televizoriaus? Dalis adomyniečių į šį retorinį klausimą turbūt atsakytų teiginiu „Taip“ ir todėl į kasmetinę sūrio šventę neatėjo, pasirinko tradicinį poilsį namuose. Žmonių pasyvumas, žinoma, liūdina, bet džiugu tai, kad Adomynėje yra ir kitaip manančių. Taigi lapkričio 17 dienos pavakare ir susirinkome į dvaro salę, į netradicinio sūrio šventę, kurią jau šešeri metai organizuoja Adomynės kaimo bendruomenės taryba ir laisvalaikio centras. Bendruomenės pirmininkės Virginijos Pakalniškienės ir laisvalaikio centro vadovės Rimos Lapienienės dėka ši šventė kasmet vis kitokia, tik sūrių – keptų, rūkytų, saldžių ir rūgščių, su įvairiaisiais priedais ar be jų; pagamintų iš varškės, obuolių, moliūgų ir dar nežinia iš ko – kaip visada buvo gausu. Kiekvienas šventės dalyvis galėjo pasmaguriauti pagal savo skonį. Kaip jau įprasta į šventę su dovanomis – sūriais – atvyko viešnios iš Šimonių, Juodpėnų bendruomenių, Laičių laisvalaikio centro. Visiems patiko jų šmaikštūs pasakojimai apie sūrių gaminimo tradicijas ir neeilinius šeiminių gebėjimus. Kaip ir būnant garbingo amžiaus išlikti jaunam, energingam, linksmam visus pamokė iš Laičių atvykęs bandonininkas Bronius Žvirblis.

Taigi, rodos, viskas tradiciška, tik šįkart šis mūsų susiejimas jau atitinka laikotarpį – paženklintas Europos Sąjungos ženklais. Ši šventė yra mūsų vykdomo projekto „Tradicijų puoselėjimas – bendruomeniškumo pagrindas“ pagal „Integruotą Kupiškio rajono 2007–2013 metų vietos plėtros strategiją gyvenimo kokybei kaime gerinti“ II prioritetą „Pilietiškumo ir tautiškumo ugdymas bei partnerystės ir bendruomeniškumo skatinimas“ 2.2. Priemonę „Sveikos gyvensenos propagavimas ir tradicijų puoselėjimas“ dalis. Renginio metu projekto vadovė bendruomenės pirmininkė ir pristatė projekto tikslus, uždavinius, įvykdytas svarbesnes veiklas ir artimiausius planus.

Ji akcentavo, kad tradicijų puoselėjimas mus vienija nuo pat mūsų bendruomenės susikūrimo pradžios, kada savo įstatuose paskelbėme, jog vienas pagrindinių mūsų tikslų yra ugdyti kaimo gyventojų bendruomeniškumą, skatinti domėjimąsi savo krašto, kaimo istorija. Įsipareigojome savo Adomynėje atsigręžti į senąsias lietuviškas tradicijas, jas gaivinti ir kurti naujas. Būtent tokia yra ir šioji – sūrio šventė, kuri Adomynėje švenčiama jau nuo 2006 metų.

Prasidėjusi nuo kuklių baltų lietuviškų varškės sūrių, kasmet ji įgaudavo vis naujų spalvų. Nesikeitė tik tradicinės vertybės – pagarba šaunioms gospadinėms, liaudies muzikai ir smagus pasibuvimas kartu.

Tad būtent šio projekto vykdymas tik dar labiau įprasmins visas tradicines Adomynės bendruomenės veiklas ir, be abejo, suteiks naujų galimybių atsinaujinti. Jau daugelį gyvenvietės šeimų aplankė mūsų metraštininkės – moterys, kurios kalbino gyventojus, fotografavo ir rinko jų šeimų nuotraukas – rengiamės išleisti naują knygą apie Adomynę, kuri turėtų būti išsamesnė ir vaizdingesnė už prieš dešimtmetį išleistą knygutę.

Lietuvoje visos moterys prie savo namų nuo seno augino gėlių darželius. Dabar gi madinga iš gėlių komponuoti kompozicijas ir floristiniais kilimais puošti erdves. To daryti galėjo pasimokyti ir mūsų aktyviausios moterys.

Auksarankė Daiva pasidalino savo gebėjimais ir visas norinčiąsias išmokino, kaip, atrodytų, paprastai galima pasidaryti puikius suvenyrus – puošnias klevo lapų skrybėles.

Artėjant pačioms gražiausioms metų šventėms gruodžio 14 dieną kviesime pasimokyti, kaip galima gražiai ir stilingai pasipuošti namus – floristė iš Kauno mums praves visos dienos mokymus „Kalėdinė puošyba“.

Labai intensyviai dabar repetuoja mūsų etnografinis ansamblis. Ir ne veltui. Pavasariop jį papuošime pačiomis ryškiausiomis aukštaitiškoms spalvomis: jau užsakėme ir bus pasiūti išsvajoti ir kai kieno jau sapnuose matytieji nauji tautiniai kostiumai ir Antaninių pakermošėje šis kolektyvas pasirodys visame savo gražume.

Na o šioje šventėje koncertavo Birutės Petroševičienės vadovaujama kapela iš Noriūnų „Iki ryto“. Žiūrovai negailėjo jiems smagių plojimų, ne vieną dainą traukė visa salė. Visus sužavėjo ir jaunųjų adomyniečių Justo Vizbaro ir Ievos Tučiutės atliekamos dainos.

Tą vakarą netrūko padėkos žodžių šauniosioms Adomynės kaimo šeimininkėms Angelei Tučiuvienei, Daivai Mažylienei, Laimai Šlapelienei, Alvydai Palačenkieni, Danutei Čiurlienei, Marytei Bareišienei, Janinai Ubonienei, šventės svečiams, rėmėjams – visiems jiems buvo įteiktos Adomynės kaimo bendruomenės padėkos, suvenyrai ir, žinoma, sūriai.

Ilgai tą vakarą negeso šviesos Adomynės dvare, nes susirinkusieji norėjo jaukiai pabūti kartu, pabendrauti, padainuoti, pasižokti, juk tokios progos ne taip dažnai pasitaiko. Dar viena šventė baigėsi, bet liko puikūs prisiminimai joje dalyvavusių širdyse, nuotraukose, videomedžiagoje.

Danguolė Mašauskienė, Adomynės kaimo bendruomenės tarybos narė

Nuotraukos Bronislavo Vizbaro